

Мутолаа қилинг / Карантин қоидаларига риоя этинг!

Ishonch

Юрт тараққиёти йўлида бирлашайлик!

2020 йил 17 сентябрь • пайшанба • № 102 (4387)

Ўйларинг сўзларингга,
сўзларинг феълингга,
феълинг тақдирингга
нуқс этади.
Гўзал ўйла, гўзал яша.

Жалолiddин Румий

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси нашри • Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган • www.ishonch.uz • e-mail: ishonch1991@yandex.uz

Сув тежовчи технологияларни жорий этиш бўйича қўшимча вазифалар белгиланди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 16 сентябрь куни сув хўжалигида тежамкор технологияларни жорий этиш ва давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини амалга ошириш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Минтақамизда сув танқислиги билан боғлиқ вазият йилдан-йилга муркаблашиб бормоқда. Охириги 10 йилда, мисол учун, Ўзбекистонда сув ҳамми 12 фоизга, ўтган йилга нисбатан эса бу йил 15 фоизга камайган.

Пахта ва ғалла етиштириш учун сарфланаётган электр энергияси ҳамда сувни etkaziб бериш харажатлари ҳам кўп. Хусусан, 2,5 миллион гектар майдонни суғориш учун 5 мингдан зиёд насос ишлатилиб, йилига 8 миллиард киловатт соат энергия ва 2,4 триллион сўм бюджет маблағлари сарфланмоқда. Бир гектар майдонга сувни насослар орқали etkaziб бериш учун бюджетдан ўртача 800 минг сўм харажат қилинапти. Эгалаб суғориш оқибатида йилига қарийб 5-6 миллиард куб метр ёки 20 фоиз сув далада беҳуда сарфланмоқда.

Бундай шароитда сувни тежаш ва ҳисобини юритиш ҳар доимидан ҳам долзарб масалага айланган. Ўтган икки йилда Президент ва ҳукуматнинг шу соҳага доир 11 та қарори қабул қили-

ниб, ҳамма шароит яратиб берилди.

Лекин, йиғилишда таъкидланганидек, бажарилган ишлар имконият даражасида эмас. Масалан, шу пайтгача 285 минг гектар, яъни бор-йўғи 7 фоиз ерда сув тежовчи технологиялар жорий этилган. Бу борада, айниқса, Қашқадарё, Бухоро, Хоразм вилоятларида қоқоқлик бор. Фурқат, Бўка, Чиноз, Сардоба, Тактақўпир, Қораўзақ, Касби, Қизирқ, Музработ туманларида сув тежовчи бирорта ҳам лойиҳа татбиқ қилинмаган.

Шу боис видеоселекторда сув хўжалигидаги ишлар Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва туманлар кесимида танқидий таҳлил қилиниб, галдаги муҳим вазифалар муҳокама этилди. Келгуси йилда сув тежовчи технологияларни жорий этишни 600 минг гектарга etkaziш режа қилиб қўйилди. Бунинг учун давлат бюджетидан зарур маблағ йўналтириш, ташаббускорлар харажатининг бир қисmini қоплаш учун субсидия бериш, шунингдек, халқаро молия ташкилотлари ресурслари

жалб қилиб, салоҳиятли фермер хўжаликлари ва кластерларга тижорат банклари орқали кредит ажратиш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Сув тежовчи технологиялар қамрови кенгайтириш билан уларни ишлаб чиқаришга ҳам талаб ошади. Бироқ, юртимизда шунга ихтисослашган 13 та корхонанинг қуввати келгуси йил эҳтиёжининг ярмини қоплашга ҳам етмайди. Шу боис мутасаддиларга Самарқанд, Тошкент ва Наманган вилоятларида сув тежовчи технологиялар учун ускуналар ишлаб чиқарувчи корхоналар ташкил этиш вазифаси қўйилди.

Соҳадаги яна бир инновация – кластерлар 3 минг гектардан зиёд экин майдонини лазер ёрдамида текислаш орқали сув сарфини 20-25 фоиз, ўғитни 15 фоиз тежашга, ҳосилдорлиқни камида 10 фоизга оширишга эришган. Давлатимиз раҳбари бу тажрибани кенг қўллаб, пахта, ғалла ва шולי майдонларини лазер ёрдамида текислаш муҳимлигини таъкидлади. Молия вазирлигига ушбу технологияни жорий қилишга Қишлоқ хўжалиги жамғармасидан камида 250 миллиард сўм кредит ажратиш топширилди.

Жорий йилда Қуйи Чирчиқ, Нарпай, Булунгур, Сардоба, Нишон, Касби туманларида сув хўжалиги объектлари

хусусий шериклик асосида тадбиркорларга берилиб, намунавий лойиҳа амалга оширилмоқда. Бу орқали мазкур иншоотлар модернизация қилиниб, эксплуатация харажатлари анчайин қисқаради. Йиғилишда бундай лойиҳаларни бошқа ҳудудларда ҳам жорий этиш бўйича топшириқлар берилди.

Сув исрофига сабаб бўлаётган муаммолардан яна бири шуки, бугунги кунда 3 мингдан зиёд сув ўлчаш постларининг атиги 2 фоизи, 400 та йирик сув объектнинг 2,5 фоизда бошқариш тизими автоматлашган, холос. Шу боис Сув хўжалиги вазирлигига йил якунигача 150 та, келгуси йилдан барча ўлчаш постларида сувни онлайн режимда назорат қилувчи автоматлашган тизим жорий этиш вазифаси юклатилди.

Маълумки, бу йилдан қишлоқ хўжалиги корхоналарига сув солиғи бўйича берилган имтиёзлар бекор қилинди. Шу билан бирга, сувдан фойдаланганлик учун солиқ ставкаси 50 фоизга пасайтирилди. Президент ушбу қамайтирилган ставкани келгуси йилда ҳам сақлаб қолтириш зарурлигини таъкидлади.

Суғориш меъёрларини ҳисоблаш методикасини БМТнинг Озқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) талабларига мослаштириш, сув ҳисобла-

гичлар ўрнатган истеъмолчиларни раббатлантириш юзасидан вазифалар белгиланди.

«Ўзбекбалиқсаноат» уюшмасига коллектор сувларида балиқчиликни ривожлантириш бўйича топшириқ берилди.

Наманган тажрибаси асосида гидрогеологик қидирувларни кенгайтириб, ероти сувларидан самарали фойдаланиш зарурлиги қайд этилди.

Йиғилишда сув хўжалиги соҳасида фан ва таълимни ривожлантириш масаласига алоҳида аҳамият қаратилди. Ирригация ва мелиорация объектларини барпо этиш ҳамда реконструкция қилиш ишларига илмий ҳодимларни бириктириш муҳимлиги таъкидланди. Бу орқали фан намоёндалари объектларнинг лойиҳаолди ҳужжатларини тайёрлашдан уларни фойдаланишга топширишгача бўлган жараёнларда қатнашиб, қурилиш ишларини илмий-техник жиҳатдан кузатиб боради. Фан ва амалиёт уйғунлиги таъминланиб, келгусидаги лойиҳалар пухта ишлаб чиқилишида қўл келади.

Видеоселектор йиғилишида муҳокама қилинган масалалар юзасидан мутасадди вазирлик ва идоралар раҳбарлари, вилоят ва туман ҳокимлари ахборот берди.

ЎЗА

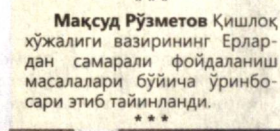
Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев Мексика Қўшма Штатлари Президенти Андрес Мануэль Лопес Обрадорни Мустақиллик куни билан табриклиди.

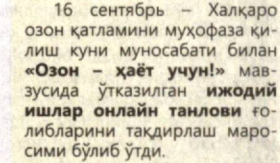
Президент Шавкат Мирзиёев Япония Либерал-демократик партияси етакчиси Эсихидэ Сугага унинг мамлакат Бош вазири этиб сайлангани муносабати билан табриқ йўллади.

Бош вазир ўринбосари – инвестициялар ва ташқи савдо вазири Сардор Умурзоқов ва Бирлашган Араб Амириклари ҳукумат ва келажак ишлари бўйича вазири Муҳаммад бин Абдулла ал-Герғави видеоконференция шаклида музокара ўтказилди.

Ўзбекистон раислиги остида МДХ мамлакатларининг «Ишбилармонлик ташаббуслари ҳафталиги» доирасида туризм бўйича онлайн форум ўтказилди.

16 сентябрь – Халқаро озон қатламини муҳофаза қилиш куни муносабати билан «Озон – ҳаёт учун!» мавзусида ўтказилган ижодий ишлар онлайн танлови ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

ЎЗА хабарлари асосида тайёрланди

Мажбурий меҳнатга йўл йўқ

Наманган вилояти

Ҳуқуқ

МУРОЖААТЛАР ЭЪТИБОРСИЗ ҚОЛМАЙДИ

Касба уюшмалари Федерацияси Меҳнат инспекциясининг Наманган вилояти бўйича меҳнат ҳуқуқ инспекторига ҳозирга қадар жами 39 та мурожаат келиб тушган бўлса, шундан 16 таси қаноатлантирилган, 18 тасига тушунтириш берилган, 5 таси эса аynи пайтда иш юритувидаги мурожаатларни ташкил этади.

Ўзбекистон темир йўллари компаниясига қарашли Поп тумани Чодак ҳарбийлаштирилган қўриқлаш отряди ходими М.Сойибназаровнинг ишга кирганидан буён 2 йилдан кўп вақт ўтган

бўлса-да, аммо иш жараёни билан боғлиқ тартиб-қоидага мувофиқ унинг разряди кўтарилмаган. Ходимнинг ушбу масала юзасидан иш берувчига қилган мурожаати эса эътиборсиз қолдирилган.

Ходимнинг мурожаати меҳнат ҳуқуқ инспектори Баҳром Раҳимбердиев томонидан ўрганилиб, муаммо ижобий ҳал этилди.

Наманган электр тармоқларига қарашли шифохона ходими Д.Тўрабоева иш берувчи томонидан асоссиз равишда ишдан бўшатилган. Меҳнат қонунчилигининг 111-моддасига кўра, меҳнат шартномаси ғайриқонуний равишда бекор қилинган ёки ходим ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказилган ҳолларда, у иш берувчининг ўзи, суд ёки бошқа ва-

колатли орган томонидан аввалги ишга тикланиши лозимлиги таъкидлаб ўтилган. Бу ҳодимнинг ҳам ёзма мурожаати атрофлича ўрганилиб ва у ишга қайта тикланди.

Уйчи тумани «Баркамол авлод» болалар спорт мактаби ходимлари Д.Маҳмудова ҳамда У.Инақовалар туғуруқ таътилида бўлиб турган мuddатда ишга қайтишга ариза ёзишган, аммо негадир иш берувчи уларни ишга қабул қилмаган. Иш берувчига бу борада тегишли тушунтиришлар берилди ва ҳар икки аёл ўз ишига қайтди.

Орзуғул РУСТАМОВА, «ISHONCH»

ЎЗБЕКИСТОН КАСБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНING ЮРИДИК КЛИНИКАСИДА ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН, ТУН-У КУН ФАОЛИЯТ ЮРИТАДИГАН

1092 –

қисқа рақамли «Ишонч» телефони – «Call-center»га

меҳнат муносабатлари юзасидан ўзингизни қизиқтирган барча масалалар юзасидан мурожаат йўллашингиз мумкин. Юридик клиника 14 та ҳудудий бирлашмада ҳам фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда касба уюшмаси аъзоси бўлишдан қатъи назар, барча фуқароларга бепул юридик хизмат кўрсатилади.

Меҳнат муносабатлари, айниқса, мажбурий меҳнат бўлган боғлиқ масалалар Ўзбекистон касба уюшмаси Федерациянинг доимий эътиборида!

Келгуси сонларда ўқинг...

